

Bruksela, 27 sierpnia 2021 r.
(OR. en)

11404/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0281 (NLE)

CCG 44

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	26 sierpnia 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2021) 498 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w związku z uzgodnionymi warunkami dotyczącymi tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 498 final.

Załącznik: COM(2021) 498 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.8.2021 r.
COM(2021) 498 final

2021/0281 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w związku z uzgodnionymi warunkami dotyczącymi tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („porozumienie”) w związku z przewidywanymi uzgodnionymi warunkami dotyczącymi tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Porozumienie jest dżentelmeńską umową, której celem jest stworzenie ram uporządkowanego stosowania oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. W praktyce oznacza to ustanowienie równych warunków działania (w ramach których konkurencja opiera się na cenie i jakości wywożonych towarów i usług, a nie na oferowanych warunkach finansowych), przy jednoczesnym działaniu na rzecz eliminacji subsydiów i zakłóceń w handlu związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi („oficjalne wsparcie”). Porozumienie weszło w życie w kwietniu 1978 r. i zostało zawarte na czas nieokreślony.

Porozumienie jest administracyjnie osadzone w OECD i otrzymuje wsparcie ze strony sekretariatu OECD ds. kredytów. Nie jest to jednak akt OECD¹.

Uczestnikiem porozumienia jest Unia Europejska – a nie państwa członkowskie. Akt ten transponowano do wspólnotowego dorobku prawnego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r.². Porozumienie jest zatem prawnie wiążące w świetle prawa Unii.

2.2. Uczestnicy porozumienia

Obecnie istnieje jedenastu uczestników porozumienia („uczestnicy porozumienia”); są to: Australia, Kanada, Unia Europejska, Japonia, Korea, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria, Turcja, Zjednoczone Królestwo i Stany Zjednoczone.

Uczestnicy porozumienia mogą podejmować decyzje w sprawie zmian porozumienia, a w szczególności mogą przyjąć uzgodnione warunki zgodnie z rozdziałem IV sekcja 5 porozumienia. Decyzje podejmowane są w drodze konsensusu, co oznacza, że zmiana porozumienia lub uzgodnionych warunków nie może zostać przyjęta, jeżeli którykolwiek z uczestników wyraża sprzeciw.

Komisja Europejska reprezentuje Unię na posiedzeniach uczestników porozumienia, jak również w pisemnych procedurach podejmowania decyzji przez uczestników porozumienia.

¹ W rozumieniu art. 5 Konwencji OECD.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45).

Uzgodnione warunki to instrument w ramach porozumienia, który umożliwia uczestnikom, w drodze wyjątku, odejście od postanowień porozumienia w odniesieniu do konkretnej transakcji lub tymczasowe odejście od tych postanowień w odniesieniu do nieokreślonej liczby transakcji. Uzgodnione warunki mogą zostać przyjęte w drodze procedury pisemnej z zachowaniem milczenia, gdyż uznaje się, że uczestnik, który nie udzielił odpowiedzi, akceptuje propozycję dotyczącą uzgodnionych warunków. To samo dotyczy uczestnika, który informuje, że nie zajmuje żadnego stanowiska. Odpowiedzi na propozycję uzgodnionych warunków udziela się zasadniczo w ciągu 20 dni kalendarzowych, z możliwością przedłużenia o osiem dni kalendarzowych (art. 56 i 57 porozumienia). Sekretariat OECD ds. kredytów eksportowych informuje uczestników, czy uzgodnione warunki zostały przyjęte; w razie ich przyjęcia wchodzi one w życie w ciągu trzech dni kalendarzowych po ogłoszeniu tej informacji (art. 59 porozumienia).

2.3. Planowany akt, jaki mają przyjąć uczestnicy porozumienia

Planowanym środkiem jest propozycja dotycząca uzgodnionych warunków, która zostanie przedłożona uczestnikom porozumienia zgodnie z rozdziałem IV sekcja 5 porozumienia. Proponowane uzgodnione warunki stanowiłyby pilny i wyjątkowy środek umożliwiający reakcję na pogorszenie koniunktury gospodarczej spowodowane kryzysem zdrowotnym związanym z COVID-19 oraz ograniczenie poważnych skutków kryzysu dotyczących realizacji istotnych projektów w krajach o niskich i średnich dochodach przez unijny przemysł eksportowy (zob. więcej informacji w sekcji 3 poniżej). Proponowane uzgodnione warunki, o ile zostaną uzgodnione, tymczasowo zmieniają postanowienia porozumienia dotyczące wymogu wpłaty zaliczki i maksymalnego oficjalnego wsparcia (art. 11 lit. a) i c) porozumienia).

Biorąc pod uwagę nadzwyczajny charakter środka, propozycja powinna zostać złożona jak najszybciej, a planowane uzgodnione warunki – jeśli zostaną zatwierdzone – powinny wejść w życie w odniesieniu do wszystkich uczestników tak szybko, jak to możliwe. W rezultacie szczególnej 28-dniowej procedury milczącej zgody określonej w porozumieniu (zob. pkt 2.2 powyżej) uczestnicy mogą automatycznie przyjąć propozycję Unii dotyczącą uzgodnionych warunków – pod warunkiem że nikt nie zgłosi sprzeciwu – jako ostateczną wersję uzgodnionych warunków, która powinna wejść w życie trzy dni po zakończeniu procedury.

W związku z powyższym należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego na mocy umowy, ponieważ proponowane uzgodnione warunki będą wiążące dla Unii i będą miały wpływ na prawo Unii na mocy art. 1 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011, który stanowi, że „[w]ytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych (»Porozumienie«) mają zastosowanie w Unii. Tekst Porozumienia stanowi załącznik do niniejszego rozporządzenia”.

Zgodnie z oczekiwaniami procedura dotycząca uzgodnionych warunków zostanie wszczęta w lipcu 2021 r.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Proponowane uzgodnione warunki są bezpośrednio związane z kryzysem zdrowotnym wywołanym pandemią COVID-19.

Proponowane uzgodnione warunki umożliwiłyby publicznym kupującym w krajach o niskich i średnich dochodach, którzy kupują towary i usługi objęte oficjalnym wsparciem kredytów

eksportowych, dokonywanie wpłat zaliczek w wysokości minimum 5 % wartości umowy eksportowej przez okres 12 miesięcy zamiast 15 %, zgodnie z obecnymi wymogami art. 11 lit. a) porozumienia. Oznaczałoby to z kolei tymczasowe zwiększenie limitu maksymalnego oficjalnego wsparcia, które uczestnicy mogą zapewnić na podstawie art. 11 lit. c) porozumienia, z pułapu wynoszącego 85 % do 95 % wartości umowy eksportowej na ten sam okres.

W kontekście pogorszenia koniunktury gospodarczej związanego z COVID-19 państwa trzecie importujące towary, usługi i projekty (np. opieka zdrowotna i edukacja, ale również inne sektory) z przedsiębiorstw UE znajdują się pod silną presją finansową. Większość projektów jest przeprowadzanych z kupującymi państwowymi/publicznymi w krajach rozwijających się. W normalnych warunkach gospodarczych banki finansujące pożyczki zazwyczaj uzyskiwałyby ochronę ubezpieczeniową części kredytu związanego z zaliczką na rynku prywatnym. Ze względu na kryzys związany z COVID-19 podmioty na rynku prywatnym są jednak niechętne, a nawet nie wyrażają zgody na zapewnienie takiej ochrony ubezpieczeniowej krajom rozwijającym się. Bez tej ochrony banki odmawiają finansowania części projektu związanego z zaliczką w krajach rozwijających się, które najbardziej potrzebują takich projektów, co oznacza, że projekty te nie mogą zostać zrealizowane. Należy pilnie skorygować te niedoskonałości rynku.

Proponowane uzgodnione warunki przyniosłyby korzyści zarówno importerom, jak i eksporterom: stanowiłyby natychmiastową ulgę finansową dla rządu kraju kupującego i zwiększyłyby jego zdolność do kontynuowania projektów inwestycyjnych. Jednocześnie dałyby eksporterom możliwość oferowania elastycznych rozwiązań w trudnych czasach i kontynuowania działalności gospodarczej.

W związku z powyższym proponuje się obniżenie wymogu wpłaty zaliczki przez kupujących publicznych z 15 % do 5 % wartości umowy eksportowej. Istnieją jednak dwa istotne ograniczenia tego środka, podkreślające jego cele rozwojowe i wyjątkowy charakter. Po pierwsze, proponowany środek miałby zastosowanie wyłącznie do kupujących publicznych w krajach o niskim i średnim dochodzie (tzw. kraje kategorii II zgodnie z art. 11 porozumienia i zgodnie z definicją Banku Światowego). Po drugie, środek byłby ograniczony w czasie do przewidywanego czasu trwania gospodarczych skutków pandemii. W związku z tym przynosiłby korzyści jedynie transakcjom, w odniesieniu do których wnioski o wsparcie za pomocą kredytów eksportowych otrzymano w ciągu 12 miesięcy od rozpoczęcia okresu obowiązywania uzgodnionych warunków, pod warunkiem że negocjacje w sprawie warunków transakcji zostały zakończone w ciągu 18 miesięcy od zakończenia okresu obowiązywania niniejszych uzgodnionych warunków (jak potwierdzono przez ostateczne zobowiązanie agencji kredytów eksportowych). Ponadto, w kontekście zasad porozumienia, należy również zauważyć, że proponowany środek wspierałby wywóz nie tylko z państw UE, ale również odnosiłby się w równym stopniu do oficjalnego wsparcia we wszystkich krajach uczestniczących w porozumieniu.

Biorąc pod uwagę, że celem proponowanych uzgodnionych warunków jest ograniczenie poważnych skutków kryzysu zdrowotnego związanego z COVID-19 dla realizacji istotnych projektów w krajach rozwijających się przez unijny przemysł eksportowy oraz że Unia zamierza przedstawić propozycję dotyczącą tych uzgodnionych warunków, stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii, powinno polegać na przedstawieniu i poparciu projektu propozycji znajdującego się w załączniku do niniejszej decyzji.

3.1. Proceduralna podstawa prawna

3.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”³.

3.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Proponowane uzgodnione warunki, do przyjęcia których uczestnicy porozumienia zostaną wezwani w drodze procedury pisemnej, stanowią akt mający skutki prawne. Planowany akt wywołuje skutki prawne na mocy art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie stosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE, który stanowi, że „[w]ytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych (»Porozumienie«) mają zastosowanie w Unii. Tekst Porozumienia stanowi załącznik do niniejszego rozporządzenia”.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

3.2. Materialna podstawa prawna

3.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii.

3.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest w związku z tym art. 207 TFUE.

3.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

³ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., C-399/12 Niemcy/Rada, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt uczestników porozumienia wprowadzi zmianę do Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, które stanowi załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1233/2011, po przyjęciu tego aktu należy opublikować go w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w związku z uzgodnionymi warunkami dotyczącymi tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („porozumienie”) zostały transponowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 i – co za tym idzie – stały się prawnie wiążące w Unii Europejskiej⁴.
- (2) Uczestnicy porozumienia („uczestnicy”) podejmują w drodze procedury pisemnej decyzję w sprawie wniosku Unii Europejskiej dotyczącego uzgodnionych warunków zgodnie z rozdziałem IV sekcja 5 porozumienia w celu umożliwienia tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki wymaganej zgodnie z art. 11 lit. a) porozumienia („proponowane uzgodnione warunki”), w świetle obecnego pogorszenia koniunktury gospodarczej w związku z COVID-19.
- (3) Proponowane uzgodnione warunki umożliwiłyby publicznym kupującym w krajach o niskich i średnich dochodach, którzy kupują towary i usługi objęte oficjalnym wsparciem kredytów eksportowych, dokonywanie wpłat zaliczek w wysokości minimum 5 % wartości umowy eksportowej przez okres 12 miesięcy zamiast 15 %, zgodnie z wymogami art. 11 lit. a) porozumienia. Oznaczałoby to z kolei zwiększenie limitu maksymalnego oficjalnego wsparcia, które uczestnicy mogą zapewnić na podstawie art. 11 lit. c) porozumienia, z pułapu wynoszącego 85 % do 95 % wartości umowy eksportowej na ten sam okres.
- (4) Ten wyjątkowy środek jest konieczny, aby zareagować na pogorszenie koniunktury gospodarczej spowodowane kryzysem sanitarnym związanym z COVID-19 oraz

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45).

ograniczyć poważne skutki kryzysu dotyczące realizacji istotnych projektów w krajach o niskich i średnich dochodach przez unijny przemysł.

- (5) Należy określić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach procedury pisemnej przez uczestników w sprawie proponowanych uzgodnionych warunków, ponieważ proponowane uzgodnione warunki po ich przyjęciu mogą wywrzeć decydujący wpływ na treść prawa Unii na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie stosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w drodze procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do wniosku dotyczącego uzgodnionych warunków dotyczących tymczasowego zmniejszenia minimalnej zaliczki, opiera się na załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*